

Rrobaqepësi i vogël guximtar

Në një mëngjes vere ish ulur një rrobaqepësi i vogël mbi tavolinën e tij pranë dritares, ishte në qejf dhe qepte me plot zell. Aty pranë po zbriste një fshatare poshtë rrugës duke thërritur: „Musht i mirë pér tu shitur! Musht i mirë pér tu shitur!” Rrobaqepësit i tingëlluan këto fjalë këndshëm, e nxorri kokën në dritare dhe thërriti: „Këtu lart, grua e dashur, këtu do të shesësh gjithë mallin tënd”. Gruaja i njiti të tre shkallët me koshin e rëndë pér të shkuar tek rrobaqepësi dhe i duhej të hapte të gjitha poçet para tij. Ai i vështroi të gjitha me kujdes, i ngriti lart, i mbajti në erë dhe më në fund tha: „Mushti më duket i mirë, më pesho mua katër kile e dashur grua, edhe sikur do të vinte një çerek më tepër s’do të ishte keq”.

Gruaja, e cila kishte shpresuar se kish gjetur një vend të mirë shitjeje, i dha atij çfarë dëshironte, por u largua e nervikosur dhe e inatosur duke mërmeritur nëpër dhëmbë. „Zoti ma bekoftë këtë musht”, thirri rrobaqepësi, „Dhe më dhënte fuqi dhe forcë”, mori bukën nga dollapi, preu vetëm një copë nga i gjithë çyrekut dhe e leu më musht përsipër. „S’do të ketë shije të keqe” foli ai, por para se të kafshoj dua të bëj më parë gati jek. E la bukën aty pranë, vazhdoi të qepte dhe nga gjëzimi bënte me gjilpërë vrima dhe më të mëdha. Ndërkohë, era e mushtit të ëmbël, që sa vinte e njitej në tavan, i tërhoqi mizat, të cilat qenë grumbulluar aty në tufa të mëdha dhe bëri që ato të uteshin mbi copën e bukës.

„Hej, kush ju ka ftuar ju këtu?” foli rrobaqepësi duke u përpjekur që ti largonte miqtë e pa ftuar. Por mizat, të cilat nuk kuptonin gjermanisht nuk largoheshin aq lehtë, përkundrazi sa vinin e grumbulloheshin në tufa edhe më të mëdha. Më në fund, rrobaqepësit të vogël i humbi durimi, „Pa prisni, se jua ndreq unë juve!” mori një copë leckë dhe u qëlloi mizave përsipër pa i dhembur zemra fare. Kur e ngriti copën e nisi të numëronte, nën të gjendeshin jo pak, por shtatë miza pothuaj të ngordhura që shtrinin këmbët. „Pa shiko, kësoj trimi je ti” foli rrobaqepësi dhe u habit edhe vetë me guximin e tij, „Këtë duhet ta marrë vesh gjithë qyteti”. Në nxitim e sipër preu rrobaqepësi i vogël një rrrip, e qepi atë dhe qëndisi me shkronja të mëdha përsipër: Shtatë copë me një të goditur!

„Hej, ç’them dhe unë” foli ai me veten, „Jo një qytet por gjithë bota duhet ta marrë vesh!” dhe zemra e tij dridhej nga gjëzimi porsi bishti i qengjit.

Rrobaqepësi i vogël e lidhi rripin në bel dhe vendosi t’i binte botës rrrotull, pasi mendonte që një djalosh si ai me një guxim të rrallë nuk ia viente të punonte në një punishte të vogël. Para se të nisej, kërkoi në shtëpi rrithë e rrrotull, nëse kishte diçka, që mund t’ë merrte me vehte; por nuk gjeti kurrgjë përvëç një copë të vjetër djath, që e futi në çantë. Përpëra portës i zuri syri një zog, që kishte ngecur në një shkurre; e mori dhe ate dhe e futi në çantë ku pak më parë kish vendosur copën e djathit. Kështu e nisi rrugën me guxim dhe ngaqë ishte i lehtë dhe i shkathët, nuk ndjente asnjë lodhjeje. Udhë e pruri në një mal, dhe pasi arriti majën më të lartë të tij, pa atje që qëndronte ulur një gjigant i fuqishëm që shikonte me ngadalë rrithë e qark. Rrobaqepësi i vogël mori zemër iu afroa atij dhe iu drejtua duke i thënë: „Mirëdita, o mik, ti rri aty ulur dhe vështron botën madhështore apo jo? Dhe unë e kam nisur rrugën pér atje dhe dua të provoj fatin. A ke dëshirë të vish edhe ti!” Gjiganti e pa rrobaqepësin me përbuzje dhe i tha: „Ti mor rreckë! Mor djalë mizerabël!” - „Kjo më duhej” u përgjegj rrobaqepësi, zërtheu fundin dhe i tregoi gjigantit rripin. „Këtu mund të të besosh se ç’burë jam unë”. Gjiganti lexoj

„Shtatë me një të goditur”, mendoj që këto ishin shtatë njerëz që i kish marë rrobaqepësi dhe fitoj pak respekt pér të. Por megjithatë ai donte njëherë t’ë provonte, mori një gur në dorë dhe shtypi, saqë pika uji rrodhën prej tij. „Pa hë provoje dhe ti këtë” foli gjiganti, „Nëse ke fuqi” - „S’ke ndonjë gjë tjetër?” i tha rrobaqepësi, „Kjo pér mua është vetëm një lojë”, futi dorën ne çantë, mori djathin e butë dhe e shtrydhë atë, saqë i doli lëngu. „Pa hë” foli ai, „Kjo që edhe më mirë?” Gjiganti nuk dinte se ç’të thoshte dhe nuk mund t’i besonte dot rrobaqepësit. Kështu, ngriti gjiganti një gur dhe e hodhi atë aq lart sa nuk e zinte dot syri: „Tani, provo ta bësh ti këtë o rosak”.

„Mirë e hodhe”, i tha rrobaqepësi, „Por gurit ama iu desh sërisht të binte në tokë; unë do të hedh një që të mos rikthehet më”, futi dorën në çantë, mori zogun dhe e hodhi në ajër. Zogu, i gëzuar pér lirinë e tij, u ngjit fluturoi e nuk u kthye më. „Hë si tu duk kjo, or mik?” e pyeti rrobaqepësi. „Pér të gjaujtur je i zoti”, i tha gjiganti, „Por tani të shohim, nëse je në gjendje të mbash diçka të rëndë”. Ai e çoi rrobaqepësin drejt te një pemë lisi, që qëndronte e prerë mbi tokë dhe i tha: „Nëse je kaq i fortë, atëherë me ndihmo ta nxjerrim pemën nga pylli”. „Me kënaqësi”, iu përgjigj rrobaqepësi, „Ti merr vetëm trungun mbi shpatulla, kurse unë po mbaj degët me gjethë, që është edhe pjesa më e rëndë”. Gjiganti e mori trungun mbi shpatulla, rrobaqepësi u ul mbi një degë peme, dhe gjiganti që nuk mund të shihte rrithë e rrrotull, duhej të mbante jo vetëm pemën por edhe rrobaqepësin përsipër. Rrobaqepësi

ishte me qejf e fershkllonte këngën: „Tre rrobaqepësa kaleronin përtëj portës”. Sikur mbajtja e pemës tē ishte një lojë pér tē. Gjiganti, që pér një copë udhë kishte mbajtur një peshë kaq tē rëndë, nuk mundej më, dhe thirri: „Dëgjo mua më duhet ta lëshoj pemën”. Rrobaqepësi kërcej shpejt poshtë, e kapi pemën me duar, pér t'i lënë tē kuptonte, që e kish mbajtur pemën tëre kohën dhe i tha gjigantit: „Hajde more, gjithë ky djalë i fuqishëm ti dhe s'mban dot një pemë”.

Vazhduan tē ecnin së bashku, dhe kur kaluan pranë një peme qershie, kapi gjiganti majën e pemës ku vareshin dhe frutat më tē pjekura, i përkuli ato dhe ia afroi rrobaqepësit pér t'i ngrënë. Por rrobaqepësi ishte i dobët pér t'i mbajtur degët e pemës, dhe kur gjiganti i lëshoj ato, shkuan degët e pemës në lartësinë e duhur dhe së bashku me to fluturoi dhe rrobaqepësi në ajër. Kur ra sërisht në tokë pa u dëmtuar, i foli gjigantit: „Ç'është kjo kështu, a nuk ke fuqi tē mbash një purtekë tē lehtë?” - „Nuk mungon fuqia” iu përgjigji rrobaqepësi, „Po mendon se kjo do tē ishte problem pér dike si unë që ka vrarë shtatë me një tē goditur?” Unë kérceva vetë mbi pemë, pasi gjahtarët ishin duke goditur aty poshtë në shkurre. „Provo te kércessh edhe ti mbi pemë, po mundë!” Gjiganti e bëri këtë përpjekje por nuk mundi tē kapërcente pemën, përkundrazi mbeti i varur në degët; kështu pra ishte rrobaqepësi ai që printe edhe në këtë rast.

Gjiganti i foli rrobaqepësit: „Nëse je kaq i guximshëm, atëherë eja me ne në shpellë dhe kaloje natën aty”. Rrobaqepësi u tregua i gatshëm dhe e ndoqi atë nga pas. Kur mbërritën në shpellë, pa që aty ishin ulur gjigantë tē tjerë rrëth zjarrit dhe secili hante nga një qengj tē pjekur, që e mbanin në dorë. Rrobaqepësi pa rrëth e rrotull dhe mendoi: „Këtu është edhe me hapësirë se në punishten time”. Gjiganti i tregoj atij një krevat dhe i tha që tē shtrihet e te flinte. Rrobaqepësit iu duk krevati shumë i madh, nuk u shtri brenda, por u struk në një qosh tē tij. Kur ishte mesnatë, gjiganti mendoi që rrobaqepësin e kishte zëne gjumi, u ngrit, mori një shufër hekuri dhe e theu krevatin me një tē rëne përgjysme dhe njëkohësisht mendoi që e hoqi qafe më së fundi këte karkalec. Që në mëngjes herët u nisën gjigantët pér në pyll dhe e kishin harruar fare rrobaqepësin; kur papritur shfaqet ai duke u afruar kundrejt tyre, si gjithmonë në humor dhe moskokçarës. Gjigantët u habitën, i zuri friga dhe kujtuan se mos ai do t'i vriste ata tē gjithë dhe u larguan me nxitim.

Rrobaqepësi vazhdoi tē ekte e tē endej ku ta shpinte udha. Pasi ishte endur pér një kohë tē gjatë, mbërriti në oborrin e një pallati mbretëror dhe ngaqë ndjehej i lodhur, u shtri në bar dhe e zuri gjumi. Gjatë kohës që ishte aty shtrirë, erdhën njerëz, e vështruan nga tërë anët dhe lexuan mbi rripin etij „Shtatë me një tē goditur”, „Hej” folën ata. „Ç'do ky trim lufte këtu në mes tē paqes? Duhet tē jetë një zotëri i fuqishëm”. Ata shkuan dhe i treguan mbretit pér tē dhe mendonin që nëse duhej tē shpërthente lufët, atëherë ai ishte personi i nevojshëm dhe i rëndësishëm, tē cilin nuk duhej ta linin tē largohej me asnjë kusht. Mbretit i pëlqeu kjo këshillë dhe dërgoi një nga oborrarët e tij tek rrobaqepësi pasi tē zgjohet nga gjumi, obortari duhej ti afronte atij mundësinë pér tē hyrë në shërbim lufte pér mbretin. I dërguari qëndroi tek rrobaqepësi, priti derisa ai i hapi sytë i streqi gjymtirët dhe i bëri atijë këtë propozim.

„Prandaj edhe kam ardhur deri këtu”, u përgjegj ai, „Unë jam i gatshëm tē hyjë në shërbim tē mbretit”. Kështu u prit ai me shumë nderime dhe iu afroa gjithashtu dhe një banesë e veçantë.

Njerëzit që ishin në shërbim tē mbretit i binin në qafë rrobaqepësit dhe dëshironin, që tē largohej sa më larg që tē jetë e mundur. „Por ç'farë do tē ndodh?” diskutuan ata me njëri tjetrin, „Nëse ne hymë në grindje më tē, atëherë do tē vdesin shtatë prej nesh. Kështu një si ne nuk ka asnjë shans pér t'i hedhur”. Prandaj ata morën një vendim, iu drejtuan mbretit dhe iu lutën atij, që t'u jepte atyre miratim pér tu larguar. „Ne nuk jemi bërë, folën ata”, „Pér tē punuar e ndejtur me dikë që vret shtatë me një tē goditur”. Mbreti u zemërua, që pér shkak tē një personi tē humbiste tē gjithë shërbyesit e tij më besnikë, uronte, që më mirë sytë e tijë tē mos e kishin parë atë kurrë dhe me kënaqësi do tē donte që ta hiqte qafe atë. Por ai nuk guxonë që ta largonte atë aq lehtë, pasi kishte frigë, se mos ai e vriste mbretin bashkë me popullin e tij dhe bëhej vetë mbret. Ai u mendua gjérë e gjatë dhe më në fund e gjeti një zgjidhje. Kështu dërgoi pra mbreti dikë tek rrobaqepësi pér ti thënë që mbreti kishte një kërkësë pér tē, ngaqë ai ishte një trim lufte. Në një pyell aty pranë strehoeshin dy gjigantë, që shkaktonin déme tē mëdhaja duke plaçkitur, vrarë djegur; asnjë nuk mund tu afrohej dot atyre pa e vëré jetën në rrezik. Nëse ai do tē mundte që ti mposhte këta gjigantë dhe ti vriste, atëherë mbreti do ti jepte atij gocën e vetme pér grua dhe gjysmën e pasurisë si trashëgimni; gjithashtu duhej që njëqind kalorës ta shoqëronin atë. Kjo ç'është pér një burë si ty, mendoi rrobaqepësi, një vajzë e bukur e mbretit, dhe gjysma e mbretërisë si trashigim kjo nuk i afrohet çdo ditë dikujt. „Oh po”, u përgjigji ai, „Gjigantët do ti zbus unë dhe njëqind kalorësit nuk i kam tē nevojshëm; kush vret shtatë me një tē rënë, nuk është e nevojshme tē frikësohet nga dy”.

Rrobaqepësi u nis dhe njëqind kalorësit e ndiqnin nga pas. Kur mbëriti në të dalë të pyllit u foli shoqëruasve te tijë: „Qëndroni më mirë këtu, dua që ti laj vetë hesapet me dy gjigantët”. Pastaj kërceu brenda ne pyell dhe vështroi sa majtas- djathtas rreth e qark. Pas pak i dalloj të dy gjigantët: ata ishin shtrirë poshtë tek një pemë dhe flinin dhe gërhishnin njëkohësisht, saqë dhe degët e pemëve lëkundeshin lartë dhe poshtë.

Rrobaqepësi nuk u tregua dembel, por mbushi çantat plot me gurë dhe u njyjt mbi pemë. Kur arriti në mes të pemës, rrëshqiti mbi një degë, deri sa arriti në pozicionin e duhur mbi dy gjumashët dhe nisi ti hidhje njërit mbi kraharor gurë njëri mbas tjetrit. Gjiganti nuk ndjeu gjë për një kohë të gjatë, por më në fund u zgjua, i goditi shokut të tij dhe i tha: „Pse më godet ti more? - „Ti po ëndërron” iu përgjigj tjetri, „Unë nuk po të godas”. Ata ranë përsëri në gjumë, kur tanë nisi rrobaqepësi ta godasë tjetrin me gurë. „Çdo të thotë kjo” thirri tjetri,

„Pse më godet?” - „Unë nuk po të godas”, u përgjigj i pari dhe mërmëriste me vete. Ata u zunë e u grindën për pak, por ngaqë qenë të lodhur, nuk u shqetësuan shumë dhe kështu qepallat ju mbyllën sërisht.

Rrobaqepësi e nisi lojën e tij nga e para, zgjodhi gurin më të rëndë dhe ia hudhi atë gjigantit të parë me sa forcë që kishte mbi kraharor. „Po kjo s’durohet!” uluriti ai, u ngrit si i marrë dhe e përplasi shokun e tij pas pemës, saqë ai u drodh. Tjetri ia shpërbleu në të njëjtën formë, ata u xhindosën aq shumë sa shkulën pemët, goditën njëri - tjetrin derisa ranë të dy të vdekur mbi tokë. Më pas rrobaqepësi kërrceu poshtë. Për fat mendoi „Që ata nuk shkulën dhe pemën mbi të cilën isha unë, për ndryshe do të më duhej që por si ketër të hidhesha nga një pemë në tjetrën; por një si unë është i shpejtë!” Ai nxorri shpatën dhe i bëri secilit prej gjigantëve disa goditje të mira mbi kraharor, më pas u largua e shkoi tek kalorësit dhe u tha:

„Puna mbaroi, ata të dy i zhduka njëherë dhe mirë: por ama ishte e vështirë, nga halli iu desh atyre të shkulnин pemë dhe iu duhej të mbroheshin, por ma për ata skishte shpëtim nëse vjen një si unë, që vret shtatë me një të goditur”. „Por ju a nuk jeni plagosur?” Pyetën kalorësit.

„Për fat të mirë” u përgjigj rrobaqepësi, „Nuk më prekën as edhe një qime floku”. Kalorësit nuk i besuan dhe kalëruan në pyell: atje gjetën të dy gjigantët, që notonin në gjak dhe rreth e përqark gjendeshin pemë të shkulura.

Rrobaqepësi kërkonte prej mbretit që ta mbante premtimin e dhënë, për të cilin mbreti tashmë që penduar, ai u mendua sërisht përtë gjetur një zgjidhje se si ta hiqte qafe këtë trim.

„Para se ta marësh vajzën time dhe gjysmën e pasurisë time” foli mbreti „Ti duhet të përbushësh edhe një heroizëm. Në pyell gjendet një bishë, që shkakton dëm të madh, atë duhet ta zësh” - „Para një bishe frikësohem edhe më pak se para dy gjigantëve; shtatë me një të goditur ky është zanati im”. Ai mori një litar dhe një sëpatë me vete, shkoi në pyell dhe u tha atyre që duhej ta shoqeronin që të prisnin jashtë. Atij nuk i duhej të priste e të kërkonte gjatë, pasi bisha erdhë shpejt aty dhe kërceu kundrejt rrobaqepësit, sikur donte ta shponte pa tjetër me bririn e tij. „Pa shih, pa shih” tha rrobaqepësi, „Kaq shpejt s’mbaron kjo punë” qëndroi në vend dhe priti, deri sa kafsha u afrua, pastaj kërceu shpejt e shpejt mbas pemës. Bisha vrapi me sa fuqi që kishte kundrejt pemës dhe e nguli bririn e tij aq fortë në trung, saqë nuk kishte më forcë, që ta tërhiqte sërisht dhe kështu u kap. „Tani e zuara këtë zog të vogël”, tha rrobaqepësi, doli nga mbrapa pemës, përpara i hodhi kafshës litarin në qafë, më pas i preu atij bririn me sëpatë, dhe pasi çdo gjë ishte tashmë në rregull, e mori kafshën e ia çoi mbretit. Por mbreti nuk donte t’ia jepte ende premtimin e mbajtur që i kish bërë, dhe i bëri një kërkësë të tretë. Rrobaqepësi duhej që përpara martesës që ta zinte një derr të egër, i cili bënte kërdi të madhe në pyell; gjuetarët gjithashtu duhej që ta shoqeronin. „Me kënaqësi”, foli rrobaqepësi, „Kjo është për mua një lojë fëmijësh”. Gjuetarët nuk i mori me vete në pyell dhe ata ishin të kënaqur për këtë, sepse derri i egër i kishte munduar aq shumë, saqë ata s’kishin më dëshirë që ta ndiqnin edhe një herë atë. Kur derri e pa rrobaqepësin nisi të turrej me gojën e shkumosur dhe me dhëmbët e mprehta kundrejt tij dhe donte ta hidhje në tokë: por trimi i shkathët kërceu dhe hyri në një kishë të vogël, që gjendej aty pranë dhe pastaj shumë shpejtë doli nga dritarja përjashta. Derri i egër e kish ndjekur nga pas por ai i

Bild –S.170 doli rreth e rrotull, e mbylli derën dhe e zuri kafshën brenda që ishte shumë e rëndë përtë kërcyer nga dritarja. Rrobaqepësi i thiri gjahtarët, që ta shihnin me sytë e tyre kafshën e zënë. Trimë iu drejtua mbretit, që deshi apo s’deshi duhej ta mbante premtimin e dhënë, duhej t’i jepte

atij vajzën për grua, dhe gjysmën e pasurisë mbretërore. Sikur ta dinte, që ishte një rrobaqepës dhe jo një trim lufte, që qëndronte para tij, atëherë mbretit do ti dhembte zemra më shumë. Kështu u bë një martesë me shumë hare por me pak gjëzim dhe nga një rrobaqepës na u bë një mbret. Pas një farë kohe dëgjonte mbretëresha e re në mbrëmje se ç'thoshte bashkëshorti i saj në endërr: „Djalosh pa më përgatit jelekun dhe më armo pantallonat ose përndryshe do ti godis veshët me kut”. Aty e kuptoi ajo se në ç'rrugicë ishte rritur zotëria. Ajo u ankua në mëngjes tek babai i saj dhe iu lut që ta ndihmonte, që të largohej ky burë, që s'ishte gjë tjetër veçse një rrobaqepës. Mbreti e ngushëlloi atë dhe i tha: „Lëre derën e dhomës hapur në mbrëmjen tjetër; shërbyesit e mi duhet të presin jashtë dhe nëse ai është përgjumur, duhet të hyjnë, ta lidhin dhe ta çojnë mbi një varkë, që ta shpjerë në fund të botës”. Gruaja u gjëzua, por ushtari i mbretit, që i kishte dëgjuar të gjitha, ishte besnik ndaj zotërisë së tij të riq dhe ia tregoi të gjithë planin.

Këtë plan dua që t'ua prish patjetër, tha rrobaqepësi. Në mbrëmje si zakonisht u shtri ai së bashku me gruan e tij në krevat; kur ajo mendoi, se atë e kishte zënë gjumi, u ngrit, e hapi derën dhe u shtri sërisht. Rrobaqepësi që bënte gjoja sikur e kishte zënë gjumi, nisi të thëriste me zë të lartë: „Djalosh pa më përgatit jelekun, amoi pantallonat ose përndryshe do ti godis veshët me kut! Unë kam vrarë shtatë me një të goditur, kam vrarë dy gjigantë, kam kapur një bishë dhe kam zënë një derr të egër dhe u dashka që të kem frikë para atyre, që qëndrojnë jashtë derës!” Kur dëgjuan këta rrobaqepësin të fliste këtë fjalë i zuri një frikë aq e madhe; filluan të vraponin me të katërtat sikur ti ndiqte një ushtri e egër nga pas, dhe asnjë s'guxonte të matej më me të. Kështu ishte dhe jetoi rrobaqepësi gjatë gjithë jetës së tij si mbret.